॥२१॥ यच्चयथाचतेद्रोणभीष्माभ्यांआत्मतुल्याभ्यांसहयुद्धमासीत्तत्तथातेतवचात्मसमेनमनसाएकेनयोद्धव्यंउपस्थितमितियोजना द्रोणादिवन्मनोपित्वत्तोन्यदित्याशयः एकेननिर्विकल्पावस्थेनआत्म
नामनोनाशोभवतीत्यर्थः ॥२२॥२३॥ तस्मिन्मनसिवासनातंतुसंतानरूपेअनिर्जितेसतिदेहांतरेपिपूर्वसंस्कारात्तवयुध्यतस्तस्ययुद्धप्राप्तिरनिवार्येत्याह तस्मिन्निति ॥२४॥ तस्मादिति यस्मादेवंतस्मादद्यैवस्व
कर्मभिर्वमाषष्टांगैर्व्यक्तंस्थूलशरीरंत्यक्त्वाअव्यक्तरूपस्यमनसःपरंशत्रुभूतंऐकात्म्यंगंतव्यंप्राप्तव्यं अतोयुध्यस्व मनोजयार्थंसन्नद्धोभवेत्यर्थः ॥२५॥ तस्मिन्मनसि कामवस्थां अवाप्यामित्यर्थः एतन्मनः

पुनरज्ञातचर्यायांकीचकेनपदावधं ॥ द्रौपद्याराजपुत्र्याश्चकथंविस्मृतवानसि॥ २१ ॥ यच्चतेद्रोणभीष्माभ्यांयुद्धमासीदरिंदम ॥ मनसैकेनयोद्धव्यंतत्तेयुद्ध
मुपस्थितं ॥ २२ ॥ यत्रनास्तिशरैःकार्यंनमित्रैर्नचबंधुभिः ॥ आत्मनैकेनयोद्धव्यंतत्तेयुद्धमुपस्थितं ॥ २३ ॥ तस्मिन्ननिर्जितेयुद्धेप्राणान्यदिविमोक्ष्यसे॥
अन्यंदेहंसमास्थायततस्तैरपियोत्स्यसे ॥२४॥ तस्मादद्यैवगंतव्यंयुद्ध्यस्वभरतर्षभ॥परमव्यक्तरूपस्यव्यक्तंत्यक्त्वास्वकर्मभिः ॥२५॥ तस्मिन्ननिर्जितेयुद्धेका
मवस्थांगमिष्यसि॥ एतज्जित्वामहाराजकृतकृत्योभविष्यसि ॥ २६ ॥ एतांबुद्धिंविनिश्चित्यभूतानामागतिंगतिं ॥ पितृपैतामहेवृत्तेशाधिराज्यंयथोचितं ॥
॥ २७॥ दिष्ट्यादुर्योधनःपापोनिहतःसानुगोयुधि॥द्रौपद्याःकेशपाशस्यदिष्ट्यात्वंपदवींगतः॥ २८॥ यजस्ववाजिमेधेनविधिवद्दक्षिणावता॥ वयंतेकिंकराः
पार्थवासुदेवश्चवीर्यवान् ॥ २९ ॥ इतिश्रीमहाभारतेशांतिपर्वणिराजधर्मानुशासनपर्वणिभीमवाक्येषोडशोऽध्यायः॥१६॥ ॥७॥ युधिष्ठिरउवाच
असंतोषःप्रमादश्चमदोरागोप्रशांतता ॥ बलंमोहोभिमानश्चाप्युद्वेगश्चैवसर्वशः ॥ १ ॥ एभिःपाप्मभिराविष्टोराज्यंत्वमभिकांक्षसे॥ निरामिषोविनिर्मुक्तः
प्रशांतःसुसुखीभव॥ २॥ यइमामखिलांभूमिंशिष्यादेकोमहीपतिः॥ तस्याप्युदरमेकंवैकिमिदंत्वंप्रशंससि॥ ३॥ नाङ्गापूरयितुंशक्यांनमासैर्भरतर्षभ॥ अ
पूर्यापूरयन्निच्छामायुषापिनशक्नुयात् ॥ ४॥ यथेद्धःप्रज्वलत्यग्निरसमिद्धःप्रशाम्यति ॥ अल्पाहारतयात्वग्निंशमयौदर्यमुत्थितं ॥ ५॥

॥ २६ ॥ एतांमनोदेहाभ्यामन्यश्चात्मेत्येवंरूपां भूतानामागतिंगतिंचमनसातादात्म्येनकृतामवेक्ष्यतदपहायहर्षशोकविमुक्तःसन्राज्यंकुर्वित्यर्थः ॥ २७ ॥ २८ ॥ २९ ॥ इतिशांतिपर्वणि राज॰नैलकं
ठीयेभारतभावदीपेषोडशोऽध्यायः ॥ १६ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ असंतोषइति मनस्तादात्म्यंत्यक्त्वाहर्षविषादशून्योराज्यंयज्ञांश्चकुर्वित्युक्तं तत्रत्यागोवाङ्मात्रेणनभवति किंतुमनोनिरो
धेनसचसंतोषैकाग्र्यविनयवैराग्यशांतिधैर्यविवेकाहंकारत्यागानुद्वेगादिनासाध्यः राज्यंत्वसंतोषादिमताकर्तव्यमतोराज्याकांक्षीदथापांडित्यंमाकुरुकिंतुराज्यंत्यक्त्वासंतोषादिनिष्ठएवभवेतिश्लोकद्वयार्थः ॥
॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ ४ ॥ इद्धः प्रदीप्तः ॥ ५ ॥

Digitized by Google